

Spoznavati Njega in sebe (4) – Ko znamo prisluhnniti

Mojzesovo življenje nas uči, naj pri izpolnjevanju poslanstva, h kateremu smo poklicani, pustimo Svetemu Duhu, da nas preoblikuje preko poslušanja Boga in sinovskega dialoga z Njim.

9. Avg. 2023

Gospod je pomislil na Mojzesa in ga izbral za ključno nalogo: voditi njegovo ljudstvo v novo etapo

zgodovine odrešenja. Z njegovim sodelovanjem je bil Izrael osvobojen egiptovske sužnosti in pripeljan vse do obljubljene dežele. Po njegovem posredovanju je judovsko ljudstvo prejelo kamniti plošči Postave in temelje bogočastja. Kako je Mojzes postal to, kar je postal? Kako je dosegel to uglašenost z Bogom, ki ga je sčasoma pripeljala do tega, da je postal velik blagor za ogromno ljudi, za vse svoje ljudstvo ter za vse nas, ki bomo prišli za njim?

Čeprav je bil Mojzes že od rojstva izbran od Boga – spomnimo se, da je čudežno preživel faraonovo preganjanje –, je presenetljivo, da se je z Gospodom srečal šele mnogo let pozneje. V mladosti se je zdel kot povsem običajen mož, ki je zagotovo skrbel za svoj rod (prim. 2 Mz 2,11). Njegovo preobrazbo morda najbolje pojasni dejstvo, da je bil sposoben poslušati Gospoda.^[1] Da bi postali to, k čemur smo poklicani, se moramo

tudi mi preoblikovati s pomočjo poslušanja. Res je, da ni nekaj enostavnega doživeti, kar nam pripoveduje Druga Mojzesova knjiga, da je »Gospod govoril z Mojzesom iz obličja v obličje, kakor govori človek s svojim prijateljem« (2 Mz 33,11). To je proces, ki običajno traja leta, celo življenje, in velikokrat je treba *začeti znova* ter se molitve učiti, kot da bi bili pri prvih korakih našega pogovora z Gospodom.

»Mojzes, Mojzes!«

Odkriti nujnost molitve pomeni spoznati, da »nas je on prvi vzljubil« (1 Jn 4,19) in da nam je skladno s tem tudi *on prvi spregovoril*: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril. Bog ju je blagoslovil in Bog *jima je rekel*« (1 Mz 1,27-28).^[2] Bog, ki nas je na lastno pobudo iz ljubezni ustvaril in izbral za posebno poslanstvo, tudi v našem

molitvenem življenju naredi prvi korak. V našem dialogu z Gospodom je on tisti, ki spregovori prvo besedo.

To začetno besedo lahko prepoznamo že v *želj*i po Bogu, ki jo je sam zasejal v naša srca in ki se prebudi ob tisoč različnih izkušnjah. Mojzesu se je prvič prikazal na kraju Horeb, imenovanem tudi »Božja gora«. Tam se mu je »prikazal Gospodov angel. Pogledal je in glej, grm je gorel s plamenom, a ni zgorel. Mojzes je rekel: Moram stopiti tja in si ogledati to veliko prikazen, kako da grm ne zgori!« (2 Mz 3,2-3). Ne gre zgolj za radovednost ob nenavadnem dogodku, temveč za jasno zaznavo, da se dogaja nekaj presežnega, večjega od njega samega. Tudi nas lahko v življenju presenetijo dogodki, ki nam odprejo globljo razsežnost stvarnosti. Lahko gre za notranje odkritje nečesa, kar je prej bilo neopaženo: božjo navzočnost zaslutimo, ko prepoznamo katerega

izmed njegovih darov ali ko vidimo, kako so nas težave utrdile v zrelosti in nas pripravile na spopadanje z različnimi okoliščinami ali nalogami. Lahko gre tudi za odkritje tega, kar nas obdaja: družina, prijatelji, narava ... Tako ali drugače doživljamo potrebo po molitvi, zahvali, prošnji ... in se obračamo k Bogu. To je prvi korak.

»Ko je Gospod videl, da prihaja gledat, ga je Bog poklical iz sredine grma in rekel: Mojzes, Mojzes! Rekel je: Tukaj sem« (2 Mz 3,4). Dialog se vzpostavi, ko se naš pogled sreča s pogledom Boga, ki nas je gledal že prej. In besede – kolikor so sploh potrebne – stečejo, ko dovolimo, da pridejo najprej na vrsto njegove. Če bomo to poskušali storiti sami, ne bomo mogli moliti. Bolje je, če se ozremo h Gospodu in se spomnimo njegove tolažilne obljube: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28,20).

Zato je zaupanja polna vera temeljna sestavina vsake iskrene molitve. Pogosto je najboljši način za začetek molitve to, da prosimo našega Gospoda, naj nas on nauči. Tako so ravnali apostoli in to je pot, h kateri nas je spodbujal sv. Jožefmarija: »Če se ne čutiš pripravljenega, se obrni k Jezusu tako kot njegovi učenci: Nauči nas moliti! Izkusil boš, kako Duh prihaja na pomoč naši slabotnosti. Saj niti ne vemo, kako je treba za kaj moliti, toda sam Duh posreduje za nas z neizrekljivimi vzdih, ki jih ni mogoče izraziti, ker ni primernega načina, ki bi opisal njihovo globino.«^[3]

»Sezuj si sandale z nog«

Ob koncu nekajdnevni duhovnih vaj je blažena Guadalupe Ortiz de Landázuri pisala svetemu Jožefmariju: »Večkrat sem vam že govorila o svojem zaupnem odnosu z Bogom, o svoji molitvi itd.: ko se

malo potrudim, mi naš Gospod vse olajša in se mu popolnoma predam.«^[4] Nagib k molitvi, in sama molitev, je božji dar. Istočasno pa se moramo vprašati, katera je pri tem naša vloga. Dialog z Gospodom je milost in prav zato ni zgolj nekaj pasivnega, kajti da bi ga prejeli, je treba to na neki način hoteti.

Kaj še lahko storimo za globoko molitveno življenje poleg tega, da ohranjamo pripravljenost na sprejemanje? Dober začetek je lahko zavedanje, pred kom se nahajamo, tako da se odzovemo z držo globokega spoštovanja in češčenja. V pogovoru na gori Horeb je Bog rekel: »Ne hōdi sem! Sezuj si sandale z nog, kajti kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja! Potem je rekel: Jaz sem Bog tvojega očeta, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov. Tedaj si je Mojzes zakril obraz, kajti bal se je gledati v Boga« (2 Mz 3,5-6).

Največji izmed prerokov izraelskega ljudstva se je ob svojem prvem srečanju z Bogom odzval tako, da si je sezul sandale in si zakril obraz. S tem je pokazal svoje zavedanje, da stoji pred presežnim Bogom. Nekaj podobnega lahko storimo mi, ko se Jezusu v tabernaklju približamo z držo češčenja. Med molitvenim bedenjem pred Jezusom v najsvetejšem zakramentu se je Benedikt XVI. izrazil z besedami, ki nam govorijo, kako častiti Gospoda: »Tu, v posvečeni hostiji, je on pred nami in med nami. Kot takrat je skrivnostno zakrit v sveti tišini in kot takrat prav na ta način razkriva resnično božje obličje. Zaradi nas je postal pšenično zrno, ki pade v zemljo in umre ter daje sad vse do konca sveta (prim. Jn 12,24). Navzoč je, kot je bil takrat v Betlehemu. Vabi nas na notranje romanje, ki se imenuje adoracija. Pojdimo sedaj na to romanje in ga prosímo, naj nas on vodi.«^[5]

Drža češčenja se lahko v naši molitvi odraža na različne načine. Pred najsvetejšim zakramentom na primer pokleknemo v znamenje svoje majhnosti v razmerju do Boga. Kadar zaradi različnih razlogov ne moremo moliti pred Najsvetejšim, lahko opravljamo enakovredna dejanja, na primer pogledamo v notranjost svoje duše, da bi tam odkrili Gospoda, v duhu pokleknemo ter umirjeno izgovarjamo besede uvodne molitve ali kako drugo besedilo, ki nas spominja, da smo v njegovi navzočnosti.

»Oblak jo je pokrival«

V nekem drugem trenutku svojega pogovora z Bogom je Mojzes prejel plošči Postave. Prizor je pretresljiv in obenem prežet z veliko zaupnostjo: »Gospodovo veličastvo se je spustilo na Sinajsko goro in oblak jo je pokrival šest dni. Poklical je Mojzesa sedmi dan iz srede oblaka. Prikazen

Gospodovega veličastva je bila na vrhu gore pred očmi Izraelovih sinov kakor požirajoč ogenj. Mojzes je šel v sredo oblaka in stopil na goro. Štirideset dni in štirideset noči je ostal na gori« (2 Mz 24,16-18).

Poleg tega, da je oblak razodeval božjo slavo in vnaprej ponazarjal navzočnost Svetega Duha, je tudi omogočil vzdušje zaupnosti v dialogu med prerokom in njegovim Stvarnikom. To nam daje vedeti, da je za molitev potrebna vaja v določenih veščinah, ki pripomorejo k zbližanju z Bogom: ljubezen do zunanje in notranje tišine, stanovitnost ter *disciplina poslušanja*, ki nam omogoča zaznati njegov glas.

Včasih nam je težko ceniti tišino, in če v molitvi ničesar ne slišimo, se nagibamo k temu, da čas zapolnimo z besedami, branjem ali celo s podobami in zvoki. Vendar se lahko zgodi, da na ta način, čeprav to

počnemo z dobrim namenom,
Gospoda ne bomo mogli slišati.
Morda potrebujemo *spreobrnjenje k*
tišini, ki je več kot zgolj molk. Sveti
Jožefmarija je poleti 1932 zapisal
besede, ki so bile pozneje vključene v
knjigo *Pot* in nazorno povejo, da
mora dialog z Bogom vedno slediti tej
poti: »Tišina je kot vratar notranjega
življenja.«^[6]

Medtem ko nas zunanji zvoki in
notranje strasti oddaljujejo od nas
samih, nas tišina vodi k zbranosti in
nas spodbuja, da se sprašujemo o
svojem lastnem življenju. Aktivizem
ali gostobesednost v molitvi nas ne
približata Bogu, niti nam ne
omogočata kake globoke dejavnosti.
Če se prepustimo brezglavi
zaletavosti, nam ne ostane časa za
zbranost, premišljevanje, za
doživetje globine, medtem ko nas
tišina – notranja in zunanja – vodi k
srečanju z Gospodom, k čudenju nad
njim. Molitev namreč potrebuje

tišino, ki ni zgolj negativna, izpraznjena, ampak je *polna Boga* in daje odkrivati njegovo navzočnost. Kot je dejala blažena Guadalupe: »... Poglobiti se v to tišino, dokler ne pridemo tja, kjer je samo Bog in kamor brez našega dovoljenja ne morejo vstopiti niti angeli.« In tam »častiti Boga, ga hvaliti in mu govoriti mile besede«. ^[7] To je tišina, ki nam omogoča, da slišimo Boga.

Skratka, gre za to, da svojo pozornost – razum, voljo, čustva – osredotočimo na Boga in mu pustimo, da nas izzove. V ta namen si lahko zastavimo vprašanja, ki jih predlaga papež Frančišek: »Ali so v tvojem življenju trenutki, ko se postaviš pred njegovo navzočnost v tihoti, ostajaš z njim brez naglice, dovoliš, da te gleda? Ali dovoliš, da njegov ogenj razžari tvoje srce? Če ne dovoliš, da ga On hrani s svojim ognjem ljubezni in nežnosti, ne boš ogenj, kako boš

potem ogreval srca drugih s svojim pričevanjem in svojimi besedami?«^[8]

Poleg tišine je enako potrebna tudi stanovitnost, kajti moliti je naporno. Potreben je čas in trud, kakor v primeru Mojzesa, ki ga je oblak pokrival šest dni, šele sedmi dan pa je prejel Gospodovo besedo. Na prvem mestu je potrebna *zunanja* stanovitnost, tako da se držimo bolj ali manj fiksnega urnika molitve in vnaprej določenega trajanja. To je bila stalnica med nasveti, ki jih je ljudem dajal sv. Jožefmarija:

»Meditacija. – Določen čas in ob določeni uri. – Sicer se prilagodi našemu udobju: to je pomanjkanje mrtvičenja. Molitev brez mrtvičenja pa ni zelo učinkovita.«^[9] Ta stalnost, če jo žene ljubezen, bo vstopna točka v prijateljski odnos z Bogom, ki bo prepojen z dialogom, kajti Bog se nam ne vsiljuje: govori nam le, če to želimo. Z vztrajnostjo izražamo in

gojimo gorečo željo, da bi bili deležni njegovih ljubečih besed.

Poleg zunanje je potrebna tudi *notranja* stalnost, ki spada k disciplini poslušanja: osredotočiti moramo razum, ki je raztresen, spodbuditi voljo, ki ni vedno pripravljena hoteti, ter gojiti čustva, ki nas včasih ne spremljajo. To utegne biti utrujajoče, še posebej, če moramo to početi pogosto, saj je motečih dražljajev veliko. Obenem pa discipliniranega poslušanja ne smemo zamenjati s pretirano rigidnostjo ali preveč metodičnimi koncentracijskimi vajami, saj molitev teče upoštevajoč najrazličnejše okoliščine. V bistvu teče tja, kamor Bog dopušča – »veter veje, koder hoče« (Jn 3,8) –, vendar teče tudi po strugi, ki sledi naši osebni situaciji. Morda bomo kdaj dalj časa razmišljali o ljudeh, ki jih imamo radi, in zanje prosili Gospoda, kar je že lahko ljubezenski dialog.

Tukaj lahko navedemo nekaj konkretnih nasvetov, ki nam olajšajo disciplinirano poslušanje: beg od *večopravilnosti*, da bi se lahko osredotočili in bili med pogovorom navzoči brez razmišljanja o drugih stvareh; spodbujanje drže učenja ter ponižno priznavanje naše ničnosti in njegove vseмогоčnosti, morda tudi s pomočjo molitvenih vzklikov in drugih kratkih molitev; zastavljanje odprtih vprašanj Gospodu, pri čemer mu pustimo prostor, da nam odgovori, kadar hoče, ali pa mu preprosto povemo, da smo pripravljeni storiti, kar nam bo nakazal; sledenje tempu in smeri, v katero nas vodi premišljevanje njegove ljubezni, in izogibanje motnjam, ki jih povzročajo druge, stranske misli; vaja v ohranjanju odprtega uma, tako da se pustimo presenetiti njemu in sanjamo božje sanje, ne da bi skušali svojo molitev pretirano nadzorovati. Na ta način se polagoma odpiramo Gospodovi

skrivnosti in logiki, kar nam omogoča mirno sprejeti dejstvo, da ne vemo, kam nas bo popeljal.

»Pokaži mi svoje veličastvo«

Na začetku časa, namenjenega premišljevalni molitvi, upravičeno pričakujemo, da nam bo Gospod spregovoril, kar se včasih tudi zgodi. Lahko pa smo nekoliko razočarani, če ob koncu tega srečanja ugotovimo, da nismo slišali ničesar ali zelo malo. Kakorkoli že, ohraniti moramo prepričanje, da molitev *vedno obrodi sad*. Na gori Sinaj je Mojzes zaklical: »Pokaži mi, prosim, svoje veličastvo!« Zdi se, da hoče Gospod to željo potešiti: »Storil bom, da pojde mimo tebe vsa moja dobrota, in klical bom pred teboj ime Gospod. Izkazoval bom milost, komur hočem biti milostljiv, in usmiliti se bom, kogar se hočem usmiliti.« Vendar pa se njegove besede nenadoma spremenijo, kar bi se lahko zdelo kot

razočaranje: »Mojega obličja ne moreš videti; kajti noben človek me ne more videti in ostati živ. [...] Ko pojde moje veličastvo mimo, te bom postavil v razpoko v skali in te pokril z roko, dokler ne bom mimo. Ko bom potem odmaknil roko, me boš videl v hrbet, mojega obličja pa ne more videti nihče« (2 Mz 33,18-23). Če bi se Mojzes čutil razočaranega, ker ni mogel videti božjega obraza, kot si je želel, bi morda opustil svoje prizadevanje ali izgubil voljo do nadaljnjih srečanj. Vendar se je, prav nasprotno, pustil voditi Bogu in tako je postal človek, s katerim je Gospod govoril »iz obličja v obličje« (5 Mz 34,10).

Ključ molitve ni v tem, da bi prejemali otipljive učinke, še manj pa v tem, da bi za nekaj časa zaposlili svoj um. V dialogu z Gospodom ne iščemo takojšnjega rezultata, ampak želimo doseči tisti kraj, tisto življenjsko stanje, da tako rečemo, v

katerem je molitev vedno bolj istovetna z našim lastnim življenjem: z mislimi, čustvi, hrepenenji ... Gre za to, da *smo* z Gospodom, da se ves dan ohranjamo v njegovi navzočnosti.

Skratka, glavni sad molitve je *življenje v Bogu*. Tako molitev dojemamo kot *posredovanje življenja*: to je podeljeno in živeto življenje, sprejeto in darovano življenje. Tedaj ni pomembno, če ne doživljamo gorečih občutij ali dihamajočih razsvetljenj. Rečeno še na mnogo enostavnejši način, vsebina naše molitve – kot nam je dejal sv.

Jožefmarija^[10] – bo vsebina našega življenja, in obratno, saj bo vse naše življenje postalo pristna molitev, ki bo tekla »v širokem, umirjenem in zanesljivem toku«. ^[11]

Jorge Mario Jaramillo

[1] Benedikt XVI. v svoji katehezi o molitvi pravi: »Pri branju Stare zaveze med drugimi posebej izstopa neki lik: Mojzes, ki je bil ravno človek molitve.« Splošna avdienta, 1. 6. 2011.

[2] Enako velja za drugo poročilo o stvarjenju človeka: prim. 1 Mz 2,16.

[3] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 244.

[4] Pismo, 12. 12. 1949, v: *Pisma svetniku*, II.

[5] Benedikt XVI., Govor, 20. 8. 2005.

[6] Sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 281.

[7] Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, Palabra, Madrid 2001, str. 87.

[8] Frančišek, apost. spod. *Gaudete et exsultate*, št. 151.

^[9] Sv. Jožefmarija, *Brazda*, št. 446.

^[10] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 174.

^[11] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 306.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/spoznavati-
njega-in-sebe-4-ko-znamo-prisluhniti/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/spoznavati-njega-in-sebe-4-ko-znamo-prisluhniti/)
(6. Avg. 2025)